

Planens konsekvenser

Avstämning mot ÖP

Översiktsplanens intention att en fördjupad översiktsplan skulle tas fram för Grebbestad är nu fullföljd. En avstämning mot ÖP visar att:

- de frågor som i ÖP 2002 angavs som viktiga att belysa är övervägda i denna fördjupningsplan.
- planarbetet har till viss del funnit utgångspunkter från tidigare översiktliga planer för Grebbestad (områdesplan 1983 och ÖP-90)
- föreslaget kommunalt naturreservat vid Falkeröd är beslutat.
- föreslagna utbyggnadsområden för bostäder är i någon form inarbetade i fördjupningsplanen.
- de områden där detaljplan föreslogs bli ändrad är redovisade.

I ÖP 2002 är två utredningsalternativ för ny förbifart öster om samhället redovisade. I denna fördjupade översiktsplan är ett område öster om Siljevi reserverat (R12) för att möjliggöra framtida studier av alternativa vägsträckningar.

Ett ”potentiellt djuphamnsläge” är redovisat i ÖP 2002 norr om Ulmekärrensand. Det har även funnits med i tidigare planering. Den bedömning som gjorts i denna plan är att detta läge inte längre är aktuellt. Det skulle bli mycket svårt att nå ett sådant hamnläge utan att göra stora intrång i orörd natur och sannolikt skulle det även innebära intrång i bostadsfastigheter eller störningar för boende om en vägförbindelse skulle dras hit.

Sociala och ekonomiska konsekvenser

De sociala konsekvenserna av den inriktning kommunen har när det gäller befolkningsutvecklingen i Grebbestad kan på sikt resultera i ett ännu mer levande samhälle med ett ökat åretruntboende. En inflyttning till nya utbyggnadsområden ger underlag för en ny förskola/skola, äldreboende och ett förstärkt utbud av kommersiell service. Ett ökat delårsboende väntas stärka underlaget för kommersiell service ytterligare. Skulle inflyttningen ske i form av delårsboende istället för helårsboende minskar underlaget för skola i samma utsträckning. Samtidigt uteblir kommunens skatteintäkter i motsvarande grad från dessa hushåll.

Planen ger möjligheter till ett blandat utbud av bostäder, vilket kan stimulera fler att flytta till Grebbestad och även bidra till att särskilt ungdomar och äldre kan bo kvar. Attraktiviteten till kusten ökar sannolikt med fler platser för småbåtar, mer parkering och bättre tillgänglighet till de västra delarna av området. Turisttillströmningen kan därför öka något, men samtidigt finns det en risk att ”det genuina” får mindre utrymme.

På pluskontot för kommunen är att planen medger en relativt omfattande inflyttning till Grebbestad. Inflyttning till kommunen innebär ökade skatteintäkter men samtidigt en ökning av utgifterna. De ekonomiska konsekvenserna för kommunen hänger mycket samman med möjligheterna att kunna finansiera en flyttning av avloppsreningsverket och en utbyggnad av ”västra vägen”. Båda projekten är tänkta att kunna knytas till framtida exploatering men innan den är genomförd kan kommunen behöva ligga ute med pengar. Här finns en inbyggd osäkerhetsfaktor – blir projekten genomförda med avsedd inriktning eller inte?

Med den föreslagna utbyggnaden av bostäder i Grebbestad kommer fler människor att få ett havsnära boende med möjlighet till rikt friluftsliv och det lilla samhällets närhet till skola och annan service.

Sammantaget bedöms konsekvenserna på längre sikt leda till att livsmiljön för grebbestadsborna förbättras och att Grebbestad får en starkare ställning när det gäller bl a service och turism.

Miljökonsekvenser

Enskilda utbyggnadsområden kommer att innebära konsekvenser för miljön. Miljökonsekvenserna kan avgränsas till påverkan på natur- och kulturlandskap t ex vissa utpekade natur- och kulturmiljöer, friluftsliv, landskapsbild samt hälsofrågor med avseende på biltrafik. Planförslaget bygger på att intrång i särskilt utpekade områden ska undvikas. Konsekvenser av föreslagna utbyggnadsområden får studeras närmare i planarbetena så att negativa konsekvenser kan minimeras.

En ny vägsträckning i väster tar i anspråk mindre, relativt orörda områden. ”Västra vägen” kan innebära risk för ökade störningar för boende nära vägen samtidigt som fler människor kan få en mer ostörd boendemiljö när nuvarande vägnät in mot centrum avlastas. Utbyggnaden av bostäder innebär mer trafik på befintliga vägar, framförallt på Grönemadsvägen och i centrum. En separat gång- och cykelväg, som är föreslagen, kan delvis kompensera detta.

Anslutningsvägen till Svinnäs kan komma att medföra påverkan på ett ädellövskogsbestånd i brynzonen mot väster och ett ängs-/hagmarksparti vid Östra Kuseröd. Konsekvenserna kan bli att naturvärdena helt eller delvis försvinner. Hittills orörda delar av Svinnäs tas i anspråk, vilket innebär att det område som kan användas för närrekreation minskar väsentligt. Området är dock relativt otillgängligt idag och används i liten utsträckning för rekreation. Kommunens ambition är att tillgängligheten till strandområdena ska förbättras så att fler människor ska kunna ta sig dit.

Sammanhängande grön- och strövområden bibehålls kring Krossekärr, Kuseröd, Ulmekärr och Brattås/Siljevi. Detta ger möjlighet till fritt strövande inom och mellan dessa områden och att bibehålla natur- och kulturvärden.

Flera av de föreslagna utbyggnadsområdena innebär en tätare stadsbild eftersom de är kompletteringar av befintlig struktur. Stads- och landskapsbilden i stort blir därmed i relativt liten utsträckning påverkad. Störst påverkan på landskapsbilden får sannolikt högt belägna, mer friliggande och utåt exponerade områden som Svinnäs och Grönemad om de exploateras.

I de fall jordbruksmark tas i anspråk kan förutsättningarna för jordbruksdriften försämrats, vilket i sin tur kan medföra svårigheter att bibehålla ett öppet kulturlandskap.

När det gäller föreslagna utbyggnadsområden för småbåtshamnar kan inte påverkan på grundbotten och vattenmiljö uteslutas. Sannolikt kräver småbåtshamnarna prövning enligt miljöbalken (11 kap MB) och marinbiologiska undersökningar kommer att behövas som underlag för val av alternativ och utformning.

Inga av de föreslagna utbyggnadsområdena ligger inom Natura 2000-området. De värden som är representerade inom detta område är viktiga att beakta vid fortsatt planering eftersom vissa åtgärder utanför området indirekt skulle kunna medföra negativa konsekvenser.

Miljökvalitetsnormer

Miljökvalitetsnormer gäller enligt miljöbalken och är föreskrifter om lägsta godtagbara kvalitet för mark, vatten, luft eller miljön i övrigt inom ett geografiskt område. Tillstånd får inte beviljas för verksamheter som innebär att miljökvalitetsnormerna överskrids. År 2001 fastställdes normer för kvävedioxid och kväveoxider, svaveldioxid, kolmonoxid, bly, bensen, partiklar och ozon i utomhusluft samt för olika parametrar i fisk- och musselvatten. Normerna ska vara uppfyllda vid lite olika, i förordning fastlagda tidpunkter.

Utsläpp från bil- och båttrafik samt uppvärmning kommer att öka när samhället byggs ut och växer enligt intentionerna i planförslaget, men ökningen bedöms inte medföra att normerna när det gäller utomhusluft överskrids. Planen omfattar varken fisk- eller musselvatten för vilka normer gäller.

Avstämning mot miljömål

Det övergripande målet för miljöarbetet är att vi till nästa generation skall lämna över ett samhälle där de stora miljöproblemen är lösta. Det innebär att påverkan på miljön skall ha reducerats till nivåer som är långsiktigt hållbara. Med detta som riktmärke antog riksdagen i april 1999 femton nationella miljökvalitetsmål. I november 2005 antogs ett 16:e mål om den biologiska mångfalden. Miljömålen beskriver de egenskaper som natur- och kulturmiljön måste ha för att samhällsutvecklingen skall vara ekologiskt hållbar.

De nationella miljömålen är:

- Frisk luft
- Grundvatten av god kvalitet
- Levande sjöar och vattendrag
- Myllrande våtmarker
- Hav i balans, levande kust och skärgård
- Ingen övergödning
- Bara naturlig försurning
- Levande skogar

- Ett rikt odlingslandskap
- Storslagen fjällmiljö (*inte relevant här*)
- God bebyggd miljö
- Giffri miljö
- Säker strålmiljö
- Skyddande ozonskikt
- Begränsad klimatpåverkan
- Ett rikt växt- och djurliv

Föreslagna förändringar av mark- och vattenanvändningen som är redovisade i denna plan bedöms inte i stort motverka att de nationella miljömålen uppfylls. När det gäller frågor om vattenkvalité och övergödning arbetar kommunen med vafrågan och en lösning av denna är en förutsättning för att planen ska kunna genomföras i sin helhet. I det följande görs en avstämning av de miljömål som mer påtagligt berörs av planförslaget.

Minskad klimatpåverkan: Målet är framförallt att minska utsläppen av växthusgaser och därmed få bukt med ett av de största globala miljöproblemen. I Grebbestad kan detta överföras till att planen medverkar genom att föreslå och möjliggöra ett förstärkt gång- och cykelvägnät och underlätta för kollektiva transporter. Det medverkar också genom att ge underlag för att bibehålla och öka utbudet av service lokalt och möjliggöra fler arbetstillfällen på orten. Med en stor ökning av antalet boende får man dock räkna med en hel del arbetspendling och ökade transporter av varor, vilket i viss mån kan motverka målet.

Frisk luft: Målet är att luften ska vara så ren att människors hälsa samt djur, växter och kulturvärden inte skadas. I detta mål ingår att minska halterna av svaveldioxid, kvävedioxid och marknära ozon samt utsläpp av flyktiga organiska ämnen. Planen medverkar bl a till detta genom att samhället förtätas snarare än får en mer utspridd bebyggelse. Planen möjliggör även effektiv kollektivtrafik samt att gång- och cykeltrafik underlättas.

Säker strålmiljö: Målet är att människors hälsa och den biologiska mångfalden ska skyddas mot skadliga effekter av strålning i den yttre miljön. I målet ingår bland annat låga utsläpp av radioaktiva ämnen och att minska riskerna med elektromagnetiska fält. Planen medverkar indirekt till detta genom att radonsäkert byggande rekommenderas. I planen är skydds zoner och skyddsavstånd till elanläggningar redovisade.

Ingen övergödning: Halterna av gödande ämnen i mark och vatten ska inte ha någon negativ inverkan på människors hälsa, förutsättningarna för biologisk mångfald eller möjligheterna till allsidig användning av mark och vatten. Kommunen arbetar kontinuerligt med förbättring av avloppsrening. Planerna på att flytta reningsverket i Grebbestad till ett nytt verk, gemensamt med fler samhällen, kan innebära satsning på bättre kväverening och bidra till minskad övergödning i havet. Urinseparering ska utföras inom nya planområden enligt kommunens VA-policy, vilket också kan bidra till minskad övergödning.

Hav i balans samt levande kust- och skärgård: Målet är att skydda kust- och skärgårdsområden bland annat genom att nyttja områdena på ett sätt så att en hållbar utveckling främjas. Särskilt värdefulla områden ska skyddas mot ingrepp

och andra störningar. Grebbestads karaktär beror till största delen på sambandet med havet och skärgården. Planen medverkar till att uppfylla målet genom att stärka orten som kustsamhälle och möjliggöra en utveckling av boende och näringsliv. För att få ett levande kustsamhälle försöker kommunen att verka för åretruntboende. Planen redovisar områden där det kan vara möjligt att utveckla hamnar men också att större delen av kuststräckan i övrigt inte ska exploateras ytterligare. Ökad småbåtstrafik kan motverka målet genom föroreningar och störningar på djurliv.

Myllrande våtmarker, levande skogar och ett rikt odlingslandskap: Dessa mål syftar till skydd av viktiga natur- och produktionsvärden samt biologisk mångfald. Planen medverkar till målen genom att våtmarksområdet vid Ulmekärr bibehålls och ingen exploatering av värdefull lövskog föreslås. Ett mindre område med ädellövskog kan beröras av tillfart till Svinnäs men direkt intrång ska undvikas. Odlingslandskapet vid Greby kan komma att tas i anspråk och splittras upp om det strategiska området vid Greby tas i anspråk. Åkermark tas i anspråk för utvidgning av verksamhetsområdet på Gissleröd och ny vägsträckning mot nordost. Kommunen bedömer att det är rimligt med tanke på tätortens utveckling och att tillgång till alternativ, lämplig mark saknas.

God bebyggd miljö: I målet ingår att tätorter och annan bebyggd miljö ska vara en god livsmiljö för människor. Natur- och kulturvärden ska tas tillvara och en långsiktigt god hushållning med mark, vatten och andra resurser ska främjas vid lokalisering av byggnader och anläggningar. Med föreslagen framtida bebyggelsestruktur, som i första hand bygger på kompletteringar av den befintliga med god tillgång på service, goda förutsättningar för att anordna kollektivtrafik och en sammanhängande grönstruktur med god tillgänglighet för alla till strandområden strävar kommunen mot målet om att en god bebyggd miljö ska uppfyllas. Riktvärden när det gäller radon, buller m m ska beaktas vid exploatering.

*

Fiskhamnen hösten 2004